

Oponentský posudek k diplomové práci „Rekreačně turistické využívání centrálních částí KRNAP a CHKO Beskydy“

Uvedená diplomová práce Boženy Svobodové se zabývá podrobnou analýzou výsledků z kvalitativního i kvantitativního monitoringu návštěvníků Krkonošského národního parku (KRNAP) z let 2007 až 2009 a z CHKO Beskydy. Autorka se taktéž aktivně podílela na tomto monitoringu (podíl na sběru dat během všech 3 sezón v KRNAP, vlastní sběr dat v CHKO Beskydy). Celkem bylo zpracováno 1593 dotazníků z KRNAP a 168 z CHKO Beskydy.

Práce je precizně zpracována, s minimem překlepů, literární rešerše vychází z dostatečného počtu převážně zahraničních zdrojů (v seznamu literatury uvedeno celkem 117 citací), v diskuzi jsou získané výsledky porovnány s podobným monitoringem nejen v ČR (několik DP na ÚŽP z předchozích let), ale i v zahraničních národních parcích (USA, Švédsko, Austrálie), hypotézy jsou jasně stanoveny, statistika použitá v práci je adekvátní.

Více pozornosti či ještě lépe korekci rodilého mluvčího by si zasloužil anglický **abstrakt**. Zde je též chybně uvedeno označení chráněné krajinné oblasti jako natural protected area namísto protected landscape area, což by mohlo být zavádějící.

V **charakteristice území** nejsou zmínky o celkové návštěvnosti, roční dynamice, zajímavý by byl též přepočtený počet návštěvníků/ha. Nejsou zde rozebrány vlivy rekreace na tato území. Škoda, že v Beskydách je pouze jediná lokalita ke sledování, nejfrekventovanější místo (Lysá hora) chybí.

V **rešerši** o cestovním ruchu jsou zmíněny některé z přístupů hodnocení návštěvnosti v chráněných územích. Více prostoru by zde mohlo být věnováno samotné únosné kapacitě cestovního ruchu (TCC), ta je zde stroze odsouzena jako komplikovaná vědecká teorie. V praxi se však stále využívá, zejména v evropských zemích (např. viz kniha Coccossis, Mexa, 2004: The Challenge of Tourism Carrying Capacity Assessment, kde je uvedena řada case studies využívajících TCC), dále zmíněné metody (LAC, VERP,...) jsou vytvořené zejména pro chráněná území v Severní Americe a Austrálii. TCC např. v porovnání se zde uvedenou metodou LAC je bližší běžnému vnímání trvale udržitelného rozvoje, jde o koncept blízký ekologům a biologům (čili i správám příslušných chráněných území) a v prvním přiblížení může být využita při sestavování konceptu zatížitelnosti území. S přístupem únosné kapacity a zde zmíněných metod velmi úzce souvisí určování a implementace indikátorů udržitelného rozvoje cestovního ruchu. O indikátorech jako takových zde zmínka není.

V **metodické části** u metodiky sběru dat v popisu lokality Pustevny chybí časové rozmezí sběru dat (hodiny), u Krkonošských lokalit bylo 9-17, bylo tady stejné? Na straně 21 ve vzorci u chí kvadrátu chybí umocnění celé závorky v čitateli na druhou.

Ve **výsledcích** v několika grafech chybí v legendě pošty odpovědí respondentů v CHKO Beskydy (N_{CHKO}).

Je škoda, že autorka nenarazila na studii Banaše, Misiačka, která zpracovává průzkum návštěvnosti ve vybraných ZCHÚ Moravskoslezského kraje v rámci projektu „Vytvoření komplexního monitorovacího systému přírodního prostředí Moravskoslezského kraje“. Závěrečná zpráva byla vydána na podzim roku 2010, jsou zde údaje z monitoringu turismu v CHKO Beskydy (více lokalit) a CHKO Jeseníky, bylo by zajímavé výsledky porovnat.

Před uvedenými nedostatky a doporučení tato práce splňuje parametry diplomové práce a doporučuji ji k obhajobě, hodnocenou stupněm velmi dobrý.

K práci mám následující otázky:

1) ve výsledcích ve slovním popisu jsou srovnávány četnosti odpovědí v % mezi CHKO Beskydy a KRNAP. V CHKO Beskydy proběhl průzkum pouze v roce 2008, z KRNAP jsou údaje z let 2007 – 2009. S výsledky z CHKO Beskydy jsou tedy srovnávány výsledky z KRNAP z roku 2008 (stejný rok sledování) nebo průměr z let 2007 – 2009?

2) uvažuje autorka o publikování uvedených výsledků (konference, časopis)?

V Praze dne 2. 9. 2011

Mgr. et Mgr. Tomáš Görner